



**Tisková zpráva**  
Lucemburk 8. prosince 2022

## Platby do rozpočtu EU odvozené z HND: auditoři žádají cílenější kontroly

Údaje o HND (hrubém národním důchodu) jsou důležitým základem pro výpočet příspěvků členských států do rozpočtu EU. Podle nové zprávy Evropského účetního dvora není ověřování těchto údajů dostatečně zacílené. Přestože Eurostat (statistický úřad EU) identifikoval a řešil vysoce rizikové otázky související se sestavováním údajů o HND obecně účinně, vysoce rizikové problémy a země v nejrizikovější kategorii nekontroloval systematicky a ne vždy tyto kontroly prováděl včas. Například bez prodloužení nereagoval na problém přemístění činností nadnárodních společností z daňových důvodů.

Příspěvky členských zemí EU odvozené z HND jsou pro rozpočet EU největším zdrojem příjmů. V roce 2021 činily 116 miliard EUR (přibližně dvě třetiny rozpočtu EU). Eurostat kontroluje kvalitu údajů členských států EU o HND ve víceletých cyklech a může příslušné země požádat, aby své původní odhady, z nichž Komise při výpočtu příspěvků vychází, upravily směrem nahoru či dolů. Auditoři kontrolovali, zda Eurostat v průběhu posledního cyklu 2016–2019 svá ověřování prováděl řádně.

*„Je důležité, aby příspěvky členských států do rozpočtu EU odvozené od HND byly spravedlivé a předvídatelné,“* uvedl Marek Opiola, člen EÚD, který vedl tento audit. *„Aby ověřování byla účinná a efektivní, měl by Eurostat při kontrolách upřednostňovat průřezové otázky a nejvíce rizikové země.“*

Předvídatelnost příspěvků odvozených z HND závisí na tom, zda je ověřovací cyklus, který obvykle trvá čtyři až pět let, ukončen včas, a na tom, jak rychle Eurostat země informuje o jeho výsledcích. Auditoři zjistili, že Eurostat dokončil kontroly podle plánu a členským státům poskytl informace o opravách včas. Řada otázek, o 20 % více než po předchozím cyklu, nicméně zůstala otevřená v podobě „výhrad“, dotčené země by tedy mohly být v budoucnu požádány o úhradu dalších částek.

Nové využití posouzení rizik a prahů pomohlo Eurostatu identifikovat a zmírnit rizika, protože mu umožnilo určit nejdůležitější problémy k následné kontrole, Eurostat však výsledky tohoto přístupu plně nevyužil a neupřednostnil ověřování průřezových otázek a vysoce rizikových zemí. Eurostat rozřadil všechny země EU do tří kategorií rizika: země s vysokým rizikem, se středním rizikem a s malým rizikem. Pouze u tří ze sedmi vysoce rizikových zemí však provedl kontroly v rané fázi cyklu a před kontrolou zemí s nízkým rizikem. Na konci ověřovacího cyklu se pak přibližně čtvrtina

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu).

**ECA Press**

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu) @EUAuditors [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu)

zvláštních výhrad týkala čtyř vysoce rizikových členských států, které nebyly účinně upřednostněny. Eurostat dále kontroloval příliš mnoho položek s nízkým dopadem na HND. Nestanovuje také priorititu problémů, které označí, což zvyšuje riziko, že země mohou začít napřed řešit problémy s menším dopadem. Podle auditorů by Eurostat měl svou práci zaměřit na problémy s vysokým rizikem a s největším potenciálním dopadem na HND, protože by to mohlo snížit počet výhrad a přispět k větší předvídatelnosti rozpočtových příspěvků členských států EU.

Eurostat nereagoval okamžitě na vysoce rizikovou otázku přemístění nadnárodních společností či jejich aktiv za účelem využití výhodných daňových režimů, i když o souvisejících účetních problémech se vědělo již řadu let před zahájením tohoto ověřovacího cyklu. Eurostat se rovněž rozhodl vznést výhradu k tomuto problému pouze pro období po roce 2018; dopad této otázky z předchozích let tak zůstává nejasný. Platby některých zemí v souvislosti s HND by mohly být nesprávné, neboť hodnoty položek jejich účtů z období před rokem 2018 nemusely být vyčísleny správně; jiné země, jako například Irsko, ale nahlásily spolehlivé údaje.

### Základní informace

Všechny země EU hradí příspěvky do rozpočtu EU vypočtené jako procento jejich HND. Tato „sazba“ je pro všechny země stejná, ale její výše se z roku na rok může měnit (v roce 2021 například činila 0,84 %). V absolutních číslech byl nejvyšším příspěvkem odvozeným z HND příspěvek Německa (29,6 miliardy EUR), následovně příspěvkem Francie (20,3 miliardy EUR) a Itálie (14,5 miliardy EUR). V minulosti se země EU potýkaly s obtížemi, když v krátké lhůtě musely uhradit dodatečné částky značného objemu. Například v roce 2014 vedly revize údajů o HND k nebyvalým úpravám ve výši téměř 10 miliard EUR, což mělo na některé členské státy větší dopad než na jiné. Například Spojené království muselo zaplatit 2,1 miliardy EUR navíc, tj. 21 % nad rámec svého původního příspěvku stanoveného v rozpočtu. V červenci 2016 oznámilo Irsko v údajích o HND za rok 2015 ve srovnání s rokem 2014 nárůst o 24 % (39 miliard EUR); tento nárůst byl důsledkem přemístění aktiv několika velkých nadnárodních podniků. V roce 2017 tři členské státy Eurostatu oznámily, že od roku 2010 zaznamenaly konkrétní případy, kdy společnosti do jejich země nebo z ní přemístily aktiva významného objemu.

Zvláštní zpráva 25/2022: „Ověřování hrubého národního důchodu pro účely financování rozpočtu EU– Rizika při sestavování údajů jsou celkově dobře pokryta, je zde však prostor pro větší prioritizaci opatření“ je dispozici na [internetové stránce EÚD](#). V závěrech předchozí zprávy EÚD z roku 2013 na toto téma se uvádí, že ověřovací cyklus 2007–2012 byl pouze částečně účinný.

### Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu)

- Damijan Fišer: [damijan.fiser@eca.europa.eu](mailto:damijan.fiser@eca.europa.eu) – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: [claudia.spiti@eca.europa.eu](mailto:claudia.spiti@eca.europa.eu) – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: [vincent.bourgeois@eca.europa.eu](mailto:vincent.bourgeois@eca.europa.eu) – M: (+352) 691 551 502